

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

від _____ 20 ____ року м. Тернопіль № _____

***Про затвердження положення
про геологічну пам'ятку природи
місцевого значення „Відслонення
девону в Чорткові”***

Розглянувши клопотання управління екології та природних ресурсів обласної військової адміністрації від 27.01.2025 № 05.1/201, враховуючи протокол засідання комісії обласної військової адміністрації з попереднього розгляду документації щодо охорони, збереження та використання природно-заповідного фонду, відтворення його природних комплексів та об'єктів, охорони рослинного й тваринного світу від 31 січня 2025 року № 1/25, лист Чортківської міської ради Чортківського району Тернопільської області від 14.01.2025 № 01-14-98, накази Міністерства екології та природних ресурсів України від 25 лютого 2013 року № 65 „Про затвердження Інструкції щодо оформлення охоронних зобов'язань на території та об'єкти природно-заповідного фонду”, Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 02 серпня 2022 року № 281 „Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення положень про території та об'єкти природно-заповідного фонду України”, відповідно до законів України „Про природно-заповідний фонд України”, „Про місцеві державні адміністрації”, „Про правовий режим воєнного стану”, указів Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 „Про введення воєнного стану в Україні” і № 68/2022 „Про утворення військових адміністрацій”, від 14 січня 2025 року № 26/2025 „Про продовження строку дії воєнного стану в Україні”:

1. Затвердити положення про геологічну пам'ятку природи місцевого значення „Відслонення девону в Чорткові”, що додається.

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
№ 91/01.02-01 від 13.02.2025

Сертифікат 3FAA9288358EC003040000070D63900D32DD800
Підписувач Негода В'ячеслав Андронович
Дійсний з 26.08.2024 16:09:13 по 26.08.2026 16:09:13

2. Управлінню екології та природних ресурсів обласної військової адміністрації в місячний строк передати територію геологічної пам'ятки природи місцевого значення „Відслонення девону в Чорткові” під охорону Чортківській міській раді Чортківського району.

3. Контроль за виконанням розпорядження доручити заступникові начальника обласної військової адміністрації згідно з розподілом обов'язків.

Начальник військової адміністрації

В'ячеслав НЕГОДА

Тарас Пастух

Світлана Беспоповцева

Ігор П'ятківський

Ірина Ленків

Тетяна Романська

Володимир Комінко

Тереза Косюк

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження начальника
обласної військової адміністрації

№ _____

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ГЕОЛОГІЧНУ ПАМ'ЯТКУ ПРИРОДИ
МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ
„ВІДСЛОНЕННЯ ДЕВОНУ В ЧОРТКОВІ”**

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Геологічну пам'ятку природи місцевого значення „Відслонення девону в Чорткові” (далі – Пам'ятка природи) оголошено рішенням виконавчого комітету Тернопільської обласної ради від 26 грудня 1983 року № 496 „Про мережу територій і об'єктів природно-заповідного фонду та взяття під охорону держави нових заповідних об'єктів області” (зі змінами, внесеними рішенням виконавчого комітету Тернопільської обласної ради від 19 листопада 1984 року № 320 „Про мережу територій і об'єктів природно-заповідного фонду області”).

2. Пам'ятка природи входить до складу природно-заповідного фонду України і охороняється як національне надбання, щодо якої встановлюється особливий режим охорони, збереження і використання.

3. Пам'ятка природи площею 0,10 га розташована у Чортківському районі Тернопільської області в адміністративних межах Чортківської міської територіальної громади, вище по течії від м. Чортків, на лівому схилі долини р. Серет в урочищі „Вавринів”.

4. Чортківська міська рада на території Пам'ятки природи у своїй діяльності керується Конституцією України, Земельним кодексом України, Кодексом України про надра, законами України „Про охорону навколишнього природного середовища”, „Про природно-заповідний фонд України”, іншими законодавчими і нормативно-правовими актами та цим положенням, забезпечує і несе відповідальність за належний стан та додержання встановленого режиму території Пам'ятки природи.

5. Межі земельної ділянки, на якій розташована Пам'ятка природи, встановлюються в натурі (на місцевості) та закріплюються межовими знаками у визначеному законодавством порядку.

Відомості про межі, цільове призначення, оцінку, угіддя земельних ділянок у межах Пам'ятки природи та про обмеження у їх використанні вносяться до Державного земельного кадастру в установленому законодавством порядку та обов'язково враховуються при здійсненні землеустрою, розробленні містобудівної документації, проєктних матеріалів щодо планування території на регіональному рівні, а також при розвитку, забудові, використанні прилеглих територій.

До встановлення меж Пам'ятки природи у натурі її межі визначені відповідно до проєкту створення.

6. Адреса Чортківської міської ради: 48500, вул. Шевченка, 21, м. Чортків, Чортківський район, Тернопільська область, тел.: (03552) 2-27-98, 2-06-35, e-mail: info@chortkivmr.gov.ua.

II. МЕТА СТВОРЕННЯ І ЗАВДАННЯ

1. Метою оголошення Пам'ятки природи є охорона та збереження відслонення потужної (приблизно 40 м) товщі темно-коричневих, зеленувато-сірих тонковерстуватих аргілітів з окремими прошарками вапняків, що містять рештки тентакулітів, остракод, пелеципод, що належать до жединського ярусу (нижній девон) і є стратотипом чортківського горизонту. Відслонення має важливу наукову та пізнавальну цінність.

2. Основними завданнями Пам'ятки природи є:

збереження у природному стані відслонення нижнього девону, цінного у науковому, пізнавальному та естетичному відношеннях;

запобігання знищенню чи пошкодженню відслонення, що охороняється в умовах антропогенного впливу, що посилюється;

проведення наукових досліджень і спостережень, спрямованих на вивчення та розроблення наукових основ охорони, збереження і раціональне використання об'єктів геологічної спадщини;

поширення екологічних знань серед населення, тощо;

підтримання загального екологічного балансу в регіоні.

III. РЕЖИМ ТЕРИТОРІЇ ТА ОХОРОНА

1. Відповідно до Закону України „Про природно-заповідний фонд України” у межах Пам'ятки природи забороняється будь-яка діяльність, що суперечить меті та завданням Пам'ятки природи, передбаченими цим положенням, і загрожує збереженню об'єкту природно-заповідного фонду, у тому числі:

розвідувальні та підривні роботи, розробка всіх видів корисних копалин, порушення виходів на поверхню гірських порід та ґрунтового покриття (крім випадків, коли здійснюється ліквідація наслідків стихійних явищ, зсувів ґрунту);

будівництво споруд, шляхів, лінійних та інших об'єктів транспорту, які не пов'язані з виконанням покладених на Пам'ятку природи завдань;

встановлення об'єктів зовнішньої реклами, торговельних лотків, павільйонів, кіосків, контейнерів для сміття, тощо;

складування будівельних матеріалів, конструкцій, обладнання;

засмічення і забруднення території під Пам'яткою природи, у тому числі влаштування сміттєзвалищ;

зберігання на території Пам'ятки природи всіх видів отрутохімікатів;

в'їзд на територію Пам'ятки природи механічних транспортних засобів, за винятком транспортних засобів посадових осіб виконавчих органів селищних, сільських, міських рад, які здійснюють державний контроль у сфері охорони навколишнього природного середовища, а також правоохоронних органів, аварійно-рятувальних служб, органів та закладів охорони здоров'я, з'єднань військових частин, підрозділів Збройних Сил України та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, операторів протимінної

діяльності під час виконання службових обов'язків, спеціальних підрозділів центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення та охорони природних ресурсів, працівників підприємств, установ та організацій, які здійснюють обслуговування об'єктів інфраструктури, розташованих у межах цих територій та об'єктів, власників або користувачів земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів, оголошених Пам'яткою природи (у випадках, коли здійснюються дозволені господарські заходи);

мисливство, за винятком регулювання чисельності окремих видів тварин, які загрожують існуванню видів, що охороняються;

знищення окремих дерев та чагарників, усіх видів трав'янистої рослинності, за винятком заходів, пов'язаних з попередженням виникнення надзвичайних ситуацій, чи здійснення природокористувань, передбачених цим положенням;

застосування хімічних засобів боротьби з шкідниками та хворобами рослин без відповідного наукового обґрунтування та документів, визначених чинними нормативно-правовими актами;

полювання;

в період масового розмноження диких тварин з 1 квітня до 15 червня проведення робіт та заходів, які є джерелом підвищеного шуму та неспокою (пальба, проведення вибухових робіт, феєрверків, санітарних рубок лісу, використання моторних маломірних суден, проведення ралі та інших змагань на транспортних засобах);

здійснення заходів з поліпшення санітарного стану лісів навколо місць гніздування хижих птахів, занесених до Червоної книги України (радіусом 500 метрів), та чорного лелеки (радіусом 1000 метрів), токовищ глухарів, тетеруків (радіусом 300 метрів);

організація таборів, місць відпочинку, розведення вогнищ на території Пам'ятки природи;

надання земельних ділянок під забудову;

проведення пізнавальних екскурсій поза межами екскурсійних стежок;

інші види господарської діяльності, що можуть призвести до деградації та зміни первісного стану природного комплексу, що охороняється, порушення природних зв'язків та ходу природних процесів, втрати наукової, господарської та естетичної цінності комплексу, що охороняється.

2. На території Пам'ятки природи у встановленому порядку дозволяється:

використання її в природоохоронних, еколого-освітніх, науково-пізнавальних цілях, проведення науково-дослідних робіт, обмежена господарська діяльність з додержанням встановленого цим положенням режиму території;

організація природоохоронної пропаганди, обладнання екологічних стежок, влаштування оглядових майданчиків;

проведення пізнавальних екскурсій маркованою екскурсійною стежкою;

виконання відновлювальних робіт та здійснення заходів щодо запобігання змін природних комплексів у результаті негативного антропогенного впливу або стихійного лиха;

збереження і відтворення природних комплексів та об'єктів Пам'ятки природи.

3. Спеціальне використання природних ресурсів у межах території Пам'ятки природи здійснюється у порядку, визначеному статтею 9¹ Закону України „Про природно-заповідний фонд України”, іншими законодавчими та нормативними актами.

4. Орган місцевого самоврядування, який здійснює повноваження на території Пам'ятки природи, власники або користувачі земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів, оголошених Пам'яткою природи, беруть на себе зобов'язання щодо забезпечення її режиму охорони та збереження.

5. На орган місцевого самоврядування, який здійснює повноваження на території Пам'ятки природи, власників або користувачів земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів у межах Пам'ятки природи оформляються охоронні зобов'язання щодо додержання встановленого режиму території.

У разі зміни форми власності на земельну ділянку під Пам'яткою природи, землекористувача або його назви, орган місцевого самоврядування, який здійснює повноваження на території Пам'ятки природи, зобов'язаний повідомити про це уповноважений орган виконавчої влади в галузі охорони навколишнього природного середовища в Тернопільській області з метою переоформлення охоронного зобов'язання.

6. Громадський контроль за додержанням режиму охорони та збереження Пам'ятки природи здійснюється громадськими інспекторами з охорони довкілля, у межах повноважень, передбачених Кодексом України про адміністративні правопорушення.

IV. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ РЕЖИМУ ОХОРОНИ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ

1. Порухення режиму охорони та збереження Пам'ятки природи тягне за собою дисциплінарну, адміністративну, цивільну або кримінальну відповідальність.

2. Відповідальність за порушення природоохоронного законодавства на території Пам'ятки природи несуть особи, винні у:

нецільовому використанні території Пам'ятки природи;

здійсненні в межах Пам'ятки природи заборонених господарської та інших видів діяльності;

порушенні режиму охорони території Пам'ятки природи, проєкту створення Пам'ятки природи (пункт 1 розділу III цього положення);
псуванні, пошкодженні чи знищенні Пам'ятки природи;
знищенні або пошкодженні інформаційно-охоронних та інших знаків;
самочинній зміні меж;
відведенні території для інших потреб;
здійснення на території Пам'ятки природи господарської діяльності без документів, визначених чинними нормативно-правовими актами;
невжитті заходів щодо попередження і ліквідації екологічних наслідків аварій та іншого шкідливого впливу на територію Пам'ятки природи, незабезпеченні її охорони;
перевищенні допустимих хімічних, фізичних, біотичних та інших впливів і антропогенних навантажень на території Пам'ятки природи;
у незаконному використанні природних ресурсів.
Законодавством може бути встановлена відповідальність і за інші порушення законодавства про природно-заповідний фонд.

3. Юридичні та фізичні особи зобов'язані відшкодувати шкоду, заподіяну ними внаслідок порушення природоохоронного законодавства на території Пам'ятки природи в розмірах і порядку, встановленому чинним законодавством України.

V. ЗМІНА МЕЖ, КАТЕГОРІЇ ТА СКАСУВАННЯ СТАТУСУ

1. Зміна меж, категорії та скасування статусу Пам'ятки природи проводиться відповідно до статей 51-54 Закону України „Про природно-заповідний фонд України” за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що формує державну політику у галузі охорони навколишнього природного середовища на підставі відповідного експертного висновку.
